

**XVIII Республикалық студенттік пәндік олимпиаданың I турындағы
«Ветеринариялық санитария» мамандығы/БББ-сы бойынша ТЕСТ
сұрақтары
Алматы қаласы, 28-29 сәуір 2026 ж.**

1. Шетелдік және Отандық ғалымдардың ветсансараптау ғылымының дамуына қосқан үлесі.
2. Сойыс жануарларының сипаттамасы.
3. Союға жіберілмейтін талаптар
4. Ірі қара мал жасына, жынысына және қоңдылығына байланысты жіктелуі
5. Жылқы жасына, жынысына және қоңдылығына байланысты жіктелуі
6. Шошқа тірі массасына, жасына және майының (шпигінің) қалыңдығына байланысты жіктелуі
7. Сиыр етінің термиялық жағдайына байланысты жіктелуі
8. Тасымалданатын объектінің сипатына және олардың ветеринариялық-санитариялық бағалануына байланысты көлік құралдарының өңделуі
9. Жануарлар мен құстарды сою және өндеу кәсіпорындары.
10. Ет өңдейтін кәсіпорын құрылымы
11. Сою пункті құрылымы
12. Сою алаңы (ауыл шаруашылығы жануарларын сою алаңы) құрылымы
13. Ішкі сауда объектілеріне сипаттама
14. Жануарлардан алынатын өнімдерге сипаттама
15. Ветеринариялық анықтаманың жарамдылық мерзімі
16. Кәдеге жарату технологиясы
17. Жануарларды сояр алдындағы қарап, тексеру
18. Ірі қара малын сою және ұшасы мен мүшелерін өндеудің заманауи технологиясы.
19. Ірі қара малының ұшасы мен мүшелерін және негізгі лимфа түйіндерін тексеру.
20. Шошқа ұшасы мен мүшелерін және негізгі лимфа түйіндерін тексеру.
21. Түйе сою және ұшасы мен мүшелерін өндеудің заманауи технологиясы.
22. Қоян сою және ұшасы мен мүшелерін өндеудің заманауи технологиясы.
23. Құс сою және ұшасын өндеу ерекшеліктері технологиялық сұлбасы.
24. Құс ұшасы мен мүшелерін тексеру тәсілдері мен техникасы.
25. Еттің морфологиялық құрамы
26. Еттің химиялық құрамы.
27. Еттің тағамдық маңызы
28. Сойғаннан кейінгі етте болатын өзгерістер
29. Еттің тауартануы
30. Ұша мен мүшелерді таңбалау тәртібі
31. Ет құрамындағы нәруыз мөлшерін анықтау әдісін көрсетіңіз
32. Ет құрамындағы май мөлшерін анықтау әдісін көрсетіңіз

33. Ет құрамындағы ылғал мөлшерін анықтау әдісін көрсетіңіз
34. Ет құрамындағы күл мөлшерін анықтау әдісін көрсетіңіз
35. Аусылға қарсы инактивтендірілген вакцина егілген жануарларды союға жіберу мерзімі
36. Топалаңға қарсы вакцина егілген жануарларды союға жіберу мерзімі
37. Конфискаттар мен биологиялық қалдықтарды кәдеге жарату.
38. Сиыр сүтінің табиғи тығыздығы
39. Сүттің ластану себептері
40. Сүттің негізгі ақаулары
41. Сүттің химиялық құрамы
42. Сүтті алғашқы өңдеу үдерістері
43. Сүттің жалғандылығын көрсеткіштері
44. Сүтті желінсауға тексеру әдістері
45. Сүттің құрамы мен сапасына әсер ететін факторлар.
46. Сиырдың сауылу кезеңдеріндегі сүт сапасы
47. Құрамында антибиотигі бар сүтті ветеринариялық санитариялық бағалау
48. Гормоналды препараттардың қалдықтары бар өнімдерді ветеринариялық санитариялық бағалау
49. Құрамында антибиотигі бар сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау
50. Құрамында микотоксиндер (афлотоксиндер) бар сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау
51. Консервілеудің биологиялық принциптері
52. Термиялық жағдайына байланысты еттің жіктелуі
53. Тұздау әдістері
54. Ет пен ет өнімдерін консервілеудің жаңа әдістері.
55. Жылқы майының ерекшеліктері.
56. Түйе етінің ерекшеліктері
57. Ішкі сауда объектілерінде ветеринариялық санитариялық сараптама зертханалары жүргізетін етті міндетті зерттеу тізбесі
58. Аусыл ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
59. Ірі қара малдың оба ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
60. Ірі қара малының жұқпалы (контагиозды) плевропневмониясында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
61. Қой мен ешкінің түйінді жұқпалы дерматиті (контагиозды эктима) ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
62. Жылқының африкалық обасы (тақ тұяқты жануарлардың африкалық обасы) ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.

63. Шошқаның африкалық обасы ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
64. Шошқаның классикалық обасы ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
65. Сібір жарасы ауруы анықталған жағдайда жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
66. Туберкулез ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
67. Бруцеллезге оң нәтиже берген ірі қара мал мен шошқаның, түйенің, жылқының ұшасы мен мүшелерінде патологоанатомиялық өзгерістер болмаған жағдайда ветеринариялық санитариялық бағалау.
68. Бруцеллезге оң нәтиже берген қой мен ешкінің ұшасы мен мүшелерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
69. Жануарлардың лейкозға гематологиялық зерттеулерінің оң нәтижесі болған жағдайда, бірақ осы ауруға тән патологиялық өзгерістер болмаса жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
70. Вирусты (трансмиссивті) гастроэнтерит ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
71. Шошқаның энзоотиялық энцефаломиелиті (Тешен ауруы) ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
72. Туляремия ауруы анықталған кезде немесе ауруға күдіктенген жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
73. Қарасан ауруы анықталғанда жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
74. Маллеинге оң әсер ететін жануарлар.
75. Актиномикозбен ауырған жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
76. Некробактериоз ауруында септикалық үдеріс кезінде жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
77. Стахиботриксикоз ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерінде некрозды бөлшектер болса, сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
78. Фузариотоксикоз ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
79. Жалған туберкулез (Псевдотуберкулез) ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.

80. Шошқалардың инфекциялы атрофиялық риниті ауруында тек ішкі мүшелер мен лимфа түйіндері зақымданған жағдайда жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
81. Лептоспирозға оң нәтиже берген, бірақ олардың бұлшық ет тінінде және мүшелерінде патологоанатомиялық өзгерістер болмаған кезде жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
82. Трихинеллез ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
83. Цистицеркоз (шошқаның финнозы) ауруында бас немесе жүрек бұлшықетінің 40 шаршы сантиметр тілігінде және ұшаның бұлшықет тіліктерінің бірінде үш тірі немесе өлі финн табылған кезде жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
84. Жіңішке мойынды (тениукольды) цистицеркоз немесе сірі қабықтың финнозы кезінде жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
85. Қойдың цистицеркозы (финнозы) кезінде ұшада 40 шаршы сантиметр тіліктің бетінде 5 финн артық анықталған кезде немесе бұлшықеттерде патологиялық өзгерістер болған жағдайда жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
86. Эхинококкоз ауруында жекелеген мүшелер немесе тіндердің зақымдануы кезінде жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
87. Фасциоллез кезінде жануарлар ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
88. Дикроцелиоз ауруында жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
89. Диктиокаулез кезінде жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
90. Шошқаның метостронгилезінде жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
91. Пироплазмоз кезінде, 2 тәулік ішінде кетпейтін сарғаю болған жағдайда, жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
92. Анаплазмоз кезінде сарғаю және дегенеративті өзгеріс болмаған жағдайда жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
93. Саркоцистоз кезінде, бұлшықеттерде саркоцисталар болған жағдайда және патологиялық өзгерістер болмаса жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
94. Гиподерматоз кезінде жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.

95. Бронхопневмония кезінде жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
96. Амалсыз сойылған жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
97. Тұяқ серпер алдында сойылған жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
98. Арықтаған және көтерем жануарлардың етін ветеринариялық санитариялық бағалау.
99. Сүйектің сынуы кезінде жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
100. Нитраттармен және нитриттермен улану кезінде жануарлардың ұшасы мен мүшелерін және басқа сойыс өнімдерін ветеринариялық санитариялық бағалау.
101. Ветеринариялық гигиенаның міндеттері
102. Мал денсаулығы туралы ұғым
103. Организмнің төзімділігі туралы түсінік:
104. Организмнің тосқауылдық қорғаныс факторларын атаңыз
105. Организмнің гуморальды қорғаныс факторларын атаңыз
106. Адаптациялық синдромның кезеңдерін атаңыз
107. "Малды жерсіндіру" ұғымы нені білдіреді
108. Сыртқы ортаның құрамдас бөліктері
109. Химиялық зиянды заттар үшін қандай шама бекітіледі?
110. Ветеринариялық - санитариялық нормалар
111. Ветеринариялық-санитариялық бақылаудың қандай түрлері бар?
112. Малды шынықтырудың мақсаты неде?
113. Топырақтың физикалық қасиеттерін көрсетіңіз
114. Топырақтың химиялық құрамы:
115. Биогеохимиялық энзоотияларға анықтама беріңіз
116. Топырақтың биологиялық жағдайы қалай бағаланады?
117. Топырақтың санитарлы-гельминтологиялық көрсеткіштері
118. Топырақты санитариялық-гигиеналық бағалау көрсеткіштері
119. Топырақтың өздігінен тазалану процессіне анықтама беріңіз?
120. Топырақтың нитрификация процессіне анықтама беріңіз?
121. Ауа қасиеттерін атаңыз
122. Микроклимат параметрлерін атаңыз
123. Ауа температурасын анықтау үшін қандай құрал қолданады?
124. Жылу реттеу түрлерін атаңыз
125. «Кондукция» ұғымына түсініктеме беріңіз
126. Мал организмне ауаның жоғары температурасының әсері
127. Төменгі ауа температурасының әсері
128. Барометрлік қысымды анықтау үшін қандай құралдар қолданылады?
129. Ауаның қозғалыс жылдамдылығын анықтау үшін қандай құралдар қолданылады?
130. Ауаның гигрометриялық көрсеткіштерін атаңыз
131. Қоражай ауасындағы ылғалдылық көздерін атаңыз

132. Ауаның жоғары ылғалдылығын төмендету шаралары
133. Күн сәулесінің құрамы
134. Организмге инфрақызыл сәулесі қалай әсер етеді
135. Мал қора жарықтылығын анықтаудың әдістері
136. Биологиялық аэрозольдерді атаңыз
137. Қора ауасындағы зиянды газдарға қандай газдар жатады?
138. Қоражай ауасындағы NH₃-тің пайда болу көздерін атаңыз?
139. Универсалды газ анализаторының (УГ-2) жұмыс принципі неге негізделген?
140. Қора ауасындағы кездесетін қандай шаң-тозаң бөлшектерін білесіз?
141. Көмір шаңы қандай ауру тудырады?
142. Орталықтандырылған сумен қамтамасыз ету
143. Суды залалсыздандыру әдістері
144. Суды залалсыздандырудың физикалық әдістерін атаңыз
145. 1мл құбыр суындағы микроб санының шекті мөлшері
146. Судың «коли-индексі» дегеніміз не?
147. Судың органикалық заттармен ластану белгісі
148. Лас суларды механикалық тазартуда не қолданылмайды?
149. Лас суларды тазалау әдістері:
150. Азық сапасының төмендеу себептері:
151. Азықта қандай химиялық элемент жетіспегенде қойдың жүнінің сапасы төмендейді?
152. Ірі азықта кездесетін улы өсімдіктер шекті мөлшері?
153. Мақтакүнжарасындақандай улы зат болады?
154. Микотоксикоздардың пайда болу себептері ?
155. Мал шаруашылығы фермаларын елді-мекенге қатысты қай жаққа қарай орналастырады?
156. Мал шаруашылығы нысандарының сыртқы қабырғасы мен елді мекенге дейінгі қашықтық қалай аталады?
157. Құрылыс материалдарының жылу өткізгіштігі дегеніміз не?
158. Еденнің түрлері?
159. Келтірілген желдеткіштердің қайсысы жасындыға жатады?
160. Мал қорасына 1 сағат ішінде енетін ауа мөлшері қалай аталады?
161. Қиды шығару жүйелері:
162. Қиды залалсыздандырудың экономикалық тиімді әдісі
163. Өлексені жою тәсілдері:
164. Мал өлекселерін қандай көлікпен тасымалдайды?
165. Қандай аурулар антропозооноздарға жатады?
166. Төсеніштерді қолдану тәсілдерін атаңыз
167. Моцион болмаған жағдайда ірі қара малда қандай өзгеріс байқалады?
168. Жайылымдарды пайдалану әдістерін көрсетіңіз
169. Малды жайылымға дайындағанда қандай шаралар жүргізіледі?
170. Шошқалар үшін қандай жайылым болғаны жөн?
171. Малды лагерлік күтіп-бағу түрлері:
172. Сиырларды байлаусыз ұстаудың түрлерін атаңыз:

173. Сиырларды қай кезде жәндіктерге қарсы дәрілеуге болмайды?
174. Сиырда желінсаудың алдын алу шаралары
175. Жасы 2 аптаға дейінгі бұзауларды қайда орналастырады?
176. Профилактикалық кезеңде бұзауға уызды немен ішкізген жөн?
177. Мегежіндерден торайларды қашан ажыратады?
178. Торайларда темір жетіспегенде не байқалады?
179. Жылқыларды күтіп-бағу жүйелерін атаңыз
180. Ересек жылқылар үшін азықтандыру шебі қанша болу керек
181. Жұмыс аттарын пайдалану ұзақтағы күніне қанша сағаттан аспауы керек?
182. Биенің физиологиялық жетілу уақыты
183. Жайып-семіртілетін немесе бордақыланатын еркек қозыларды қанша жасында піштіреді?
184. Құсты күтіп-бағу жүйелері:
185. "Дезинфекция" ұғымына түсініктеме беріңіз
186. Профилактикалық дезинфекция қайкездежасалады?
187. Дезинфекцияның физикалық тәсіліне тән емес:
188. Анионды беткейлі белсенді заттар:
189. Ионсыз беткейлі белсенді заттар:
190. Дезинфекциялық заттың бактерицидтік қасиеті
191. Вирустарды жоятын химиялық дезинфекциялық заттар қалай аталады?
192. Қорытынды дезинфекцияны келесі мақсатта жүргізеді
193. "Дезинсекция" ұғымына түсініктеме беріңіз
194. Дезинсекцияның профилактикалық түріне жататын шараларды көрсетіңіз?
195. Контактілі инсектицидтер дегеніміз не?
196. Фумигантты инсектицидтер дегеніміз не?
197. Жәндіктерді еліктіргіш қосылыстар қалай аталады?
198. Дератизацияның әдістерін атаңыз
199. Антикоагулянттармен уланғанда қолданылатын негізгі антидот
200. Санитарлық минимум деген не?